

MM-KILPAILUT JO MELKEIN OVELLA

Kesä tulee hyvää vauhtia. Ja koska purjelennon maailmanmestaruuskilpailut pidetään kesällä, lähestyvät nekin hyvää vauhtia. Kilpailuihin aikovissa maissa on pidetty palaveriteita ja riidelyä ja äänestetty siitä, keitä lähetetään ottamaan osaa ja keitä avustamaan. Näistä palaverista on ilmeisesti ollut tuloksiaakin, sillä englantilaiset ovat päästäneet julkisuuteen jo runsaasti tietoja osaoittavista maista ja näiden edustajista. Ja tietysti myöskin niistä konetta, joilla edustajat tulevat tavoittelemaan kultaa, kunniaa ja lohdutuspalkintoja. Tuoreiden tietojen mukaan viime tiedottaa seuraavia asioita:

Argentiina: Ei ole nimennyt ohjaajia, mutta aikoo osallistua kahdella koneella yksipaikkaisuuteen ja yhdellä kaksipaikkaisiin. Yksipaikkaiset ovat Slingsby Sky-koneita ja kaksipaikkainen on Condor-4.

Austraalia: Ohjaajana toimii *Selwyn Owen*, 37-vuotias liikennelentäjä. Hänellä on kulta-C ja siinä yksi timantti. Kilpailukoneena on Olympia.

Belgia: Ottaa osaa kahdella koneella yksipaikkaisuudessa. Toisena ohjaajana tulee olemaan *W. Witter*, toista ei ole nimetty vielä. Kilpailukoneita tulevat olemaan sähkölaitteen konstruktio »Sojah» ja ranskalainen »AV-36».

Brasilia: Yksipaikkaisen ohjaajana *George Mueh* lentää I.P.T.-17 merkisellä koneella. Kaksipaikkaita lentää *Aldo Weber Vieira da Rosa* ja koneen nimi on Barros Neiva-1.

Englanti: Kaksi miestä yksipaikkaisuudessa. Yhtenä on *Philip Wills*, joka on tuttu myös meidänkin purjentalenttillemme. Hänellä on joukko maansa purjentalentteja ja lisäksi ilmeisesti ikinäntyy. Voitti toissa vuonna Madridissa vastaavat kilpailut eikä ilmeisesti luovuta mestaruuttaan katsomatta, kenenkä houset kusta. Wills lentää uudella kaksipaikkaisella K-11:llä, mutta yksipaikkaisuudessa. Wills on 58-vuotias ja näidenkin kilpailujen vanhin osanottaja. Toisena yksipaikkaislentäjänä on *Geoffrey Stephenson*, joka on melkein Wilsin ikäluokkaa. Hän voitti viime vuonna Englannin mestaruuden Slingsby Sky:lla ja lentää samalla koneella näissä kilpailuissa. Kaksipaikkaisuudessa lentää *Lorne Welch Slingsby-T-42*:lla mukanaan vaimonsa *Ann*, joka tunnetaan paremmin tyttönimellään *Douglas*. Ensimmäinen osallistuu avioapari kilpailijana MM-kilpailuihin.

Hollanti: *Otto Koch* lentää uudella KNVvL-491-koneella ja *Ilbert de Boer* Slingsby Skylla kumpikin yksipaikkaisuudessa.

Italia: *Ricardo Brigladori* ja *Massimo Guerrini* lentävät yksipaikkaisuudessa toistaiseksi tuntemattomilla koneilla. Kaksipaikkaisissa kilpailee meidänkin purjentalentteihin tunnettu *Adriano Mantelli*. Hänenkään konestaan ei ole saatu vielä tietoja.

Jugoslavia: Maa lähetetään jälleen Oraonsa tuleen, tällä kertaa *Franz Mordejn* ohjaamana. Toisena yksipaikkaisuudessa kilpailee *Maks Arbajter*, jonka tuntemme vanhastaan kuten Mordejnin. Arbajter lentää pian valmistuvalla Lasta-nimisellä koneella. Kaksipaikkaisissa lentää *Bozidar Komac* Kosavalla. Tällä koneellaan Komac sijoittu kaksi vuotta sitten Saksan mestaruuskilpailuissa kolmanneksi.

Espanja: Ohjaajia ja koneita ei vielä ole annettu julkisuuteen.

Kanada: Ohjaajia ei ole tiedossa, mutta he lentänevät Olympialla.

Itävalta: Tämä maa osallistuu nyt ensimmäistä kertaa mestaruuskilpailuihin. *Franz Linher* lentää Super-Spatzilla ja *Waldemar Graf* Weihella yksipaikkaisissa ja *Walter Hesse Musger* Mg-19 »Steinadlerilla» kaksipaikkaisissa.

Etelä-Afrikka: *Helli Lasch*, tuttu mies, aikoo tällä kertaa yrittää Air-100:lla. *P. J. Beatty* lentää uudella Slingsby Skylarkilla. Kaksipaikkaisiin ei osallistuta.

Israel: Ohjaajana tulee olemaan *Menachem Barr* ja hän lentää Englannista vuokratulla Olympialla.

Ruotsi: Ohjaajia ja koneita ei ole tiedossa.

Saksa: *August Wiethüchter* sijoittui kolmanneksi viime vuonna maansa mestaruuskilpailuissa ja lentää nyt Weihella. *Ernst Haase* aikoo näyttää maailmalle, että hänen oma koneensa HKS-1 pystyy kovin suorituksiin. Haase on lentänyt purjekoneilla jo vuodesta 1931. Meidän kaikkien tuntema *Hanna Reitsch* on jälleen mukana! Tällä kertaa hän lentää jälleen kaksipaikkaisuudessa samalla koneella

kuin Haase yksipaikkaisissa. Viime kerralla Hanna kävi tuokkaa kilpaa *Katvan Masan* kanssa ja Masa jäi toiseksi. Varmasti *Hanna Nykan* katsoo eteenään, kun palkintoja jaetaan.

Switseri: Vanha veteraani *Adolf Gehrig* lentää WLM-2 prototyypillä. Hänen maanmiehensä *Alwin Kuhn*, joka on Switsin mestari vuosina 1944, 1945, 1952 ja 1953, yrittää sijoitusta näissä kilpailuissa Slingsby Skylla. Kaksipaikkaisuudessa lentää *Hans Nietlispach* uudella Spyr-5 a:lla. Nietlispach ei ole meikäisille lähemminkin tuttu, mutta hänen kulta-C:nä ja sen kaksi timanttia osoittavasti, ettei hän suosiolla luovuta hyviä sijoituksia.

Ranska: Ohjaajia ei ole tiedossa, mutta mainitaan, että *Gerard Pierre* ainakin tulee jälleen mukaan ja tietysti aikoo jättää tällä kertaa jonkin muun toiseksi. Pierre on nuori, mutta »ikänänsä lentänyt» ja voitti viime vuonna Saksan mestaruuskilpailut. Madridissa toissa vuonna hän niukasti hävisi Willsille.

Tanska: *Harald Wermluth* »Cowboy» Jensen lentää kilpailuissa yksipaikkaisella, mutta konetta ei ole vielä tiedossamme. »Cowboy» on maansa Purjentalentäjä no 1. Hän oli Madridissa kahdestoista kaksipaikkaisuudessa. *Axel Feddersen* lentää yksipaikkaisuudessa Olympialla, samalla koneella, jolla hän tuli toiseksi Tanskan mestaruuskilpailuissa viime vuonna.

Yhdysvallat: Yksipaikkaisiin lähetetään kaksi miestä, *Stanley Smith*, joka lentää Schweizer 1-21:llä ja *Paul Mac Cready jr.*, joka lentää Schweizer 1-23 E-nimisellä koneella. Ainakin jälkimmäisestä saavat muut osanottajat karvaan palan purtavakseen. MacCready aikoo nimittää korjat *Örebron* kilpailujen sijoitustaan yhdellä ja Madridin sijoitustaan viidellä sijalla ja tietysti yöpöihin. Tämä mies on antanut kuulla itsestään silloin tällöin ja joka kerran on ollut kysymys ilmeisistä suorituksista. Kaksipaikkaisuudessa tulee lentäjäksi itse *Paul A. Schweizer* omalla Schweizer 2-25-koneellaan.

Muista maista ei ole ohjaajien nimiä emempää kuin konetakaan tiedossamme, paitsi tietysti täältä rakkaasta Suomesta. Taloudellisesti ja muista syistä ei Suomesta tällä kertaa lähetetä kilpailuihin kaksipaikkaisuutta lentäjiä. Yksipaikkaisiin sen sijaan lähetetään kaksi joukkuetta. Ensimmäinen joukkue on pudas teekkarijoukkue, joka lähtee matkaan omalla koneellaan. Teekareilla on parhaillaan rakenteilla uusi, hieno tehopurjekone, jonka on suunnitellut dipl.ins. *Antti Koskinen*, joka tunnetaan paremmin nimillä »Anselmi» ja »Eversti». Hän on tehnyt loistavaan työn suunnittelemalla tämän PIK-13:n. Niinpä hän onkin iteikoitettu toimimaan ohjaajana konessa, kun se nyt joutuu tulokkeensa. Koskiselä on takanaan melkoinen purjentalentteja, johon sisältyy muun muassa Suomen korkeuslentäjä. Sen hän saavutti viime kesänä ja tulos riittää yhteen timanttin kulta-C:ssä, mutta valii-

LENNART POPPIUS

ANTTI KOSKINEN JA PIK-13

SEPPO RELANDER

tettävissä Anselmin täytyy ensin saada se kulta-C. No, Englannissa on ennenkin lennetyt kulta-C-matkoja, Anselmi... Kun Parolassa ratkottiin kerhojen välisiä mestaruuksia vuonna 1951, lensi Anselmi PIK-5:llä Luumäelle eli noin 180 kilometriä. Se oli kilpailujen toiseksi pisin lento ja on tietävästi toiseksi pisin maassamme harjoituskoneella lennetyt matka. Samoissa kilpailuissa Anselmi suoritti pari muutakin lentoa, jotka osaltaan vaikuttivat Polyteknikkojen Ilmailukerhon voittoon. Pääsi nyt valmistumassa olevaa PIK-13:a, on Anselmi ollut suunnitelmassa PIK-3 b:tä, joka on parannettu painos PIK-3:sta. Tällainen koneiden tuntemus ja edellämainittuunlainen purjelentokokemus ovat hyviä olemassa, kun Englannissa »punnitaan verta.»

Teekkaripurakan muut jäsenet on valittu siten, että on pantu suuri paino kerhossa tehdyn työn määrälle ja laadulle sekä myöskin purjelentokokemukselle. Niinpä on joukkoon siten saatu Anselmin lisäksi kolme kovaa kasvoa. Teekkari Tervo, jonka etunimi Tuomo on tietyksi väännetty Pennaksi, on kerännyt melkoisen määrän lentotunteja etupäässä verrattomalla kilaamaisella. Hän on hopea-C-mies ja siis paikallaan avustajana tällaisella matkalla. Tuo verraton kilaaminen, muuten, ei ole mikään Tervon tuntuomerkki, se sopii poikkeuksetta jokaiseen lentävään teekkarin. Tervo omistaa myöskin auto ajokortin. Jos hän sattuu olemaan satassa, kun konetta viedään peräkärryineen Englannissa satamasta Lontoon läpi maaseudulle, saa hän osoittaa, onko sanat ajokorttinsa ajotaidon vai puhumisen ansiosta. Kun vain kaverit pitävät huolen, ettei hiki pääse valumaan Lontoon vilinänsä silmille. — Toisena avustajana seuraa matkalla teekkari Jussi Rinta, jolla myös on laajanpuoleinen kokemus näissä asioissa ja lisäksi se suuri etu, että on pohjalainen, nimenomaan etelä-pohjalainen. Hän on perillä radioiden rakenteesta ja toimii siten molempien joukkueiden radiohuoltajana. Kolmantena on joukossa teekkari Jorma Jalakanen. Hän keräsi viime kesänä itselleen sellaisen määrän »tiimaam», että jopa teekkaripiireissä katsottiin sellaista kilaamista pitkään. Jalakanen lensi pari hyvää lentoa viime vuoden kerkohkilpailuissa. Toinen oli noin 80 kilometriä ja toinen lähes 160 kilometriä. Viimeainaintu jäi näin lyhyeksi siksi, että Syssmä's loppui pilvitermiikki. Jalkalla on myöskin hopea-C ja tietävästi ajokortti. Jos tämän joukkueen koolla ollessa syntyy kahden minuutin hiljaisuus, on jokin pahasti vinossa!

Tämä oli teekkarin joukkue. Toinen joukkue ottaa mukaansa Ilmailuliiton Weihen-peräkärryineen. Tämän joukkueen ohjajana toimii lennonjohtaja Seppo Relander, jolla on runsas purjelentokokemus takanaan. Erikoisen paljon hänellä on lennetyt matkaa kotimaassa. Relander on lentänyt pisimmän harjoituskoneella lennetyt matkan.

Sen hän lensi samana päivänä kuin Koskinen v. 1951 ja sai venetyksi lentonsa Lappeenrantaan saakka. Sinne on Parolasta matkaa 202 kilometriä. Toisen pitkän matkan Relander lensi toissa kesänä Jämillä eli Weihella Jämillä Kaustisiin, jonne on matkaa 220 km. Vuoden 1950 harjoituskonekilpailuissa Relander voitti nopeuskilpailun Parola—Tampere. Vuoden 1951 kilpailuissa hän pisimmän matkan lisäksi lensi toisen merkittävän matkan Parola—Asikkala eli noin 60 km. Silloin jäi teekkarin edustajia jälkeen puolet matkasta. Relander on toiminut Jämillä kaksipaikkaisessa opettajana ja tietysti myös useina kesinä opettajana kurseilla Hänellä on jo kulta-C:n korkeuslento odottamassa valmiina, joten matkapuoli pitäisi järjestäytyä nyt Englannissa. — Ensimmäisenä avustajana tässä joukkueessa toimi ystäväimme Olavi Rautio, joka oli mukana myös Espanjan matkalla. Hänellä on myös melkoisen lentokokemusta ja siitä on osa suoritettu ulkomailla. Hän om mm. Espanjan Huescan purjelentokoulun rinteessä »kuningas» roikuttuaan mainitussa rinteessä yli 13 tuntia. Viime kesän kulta-C kurssilla Jämillä Rautio puseri matkaa Weihella Jämillä Pihitupaalle eli 210 km. Rautio antaa autonsa käyttöön Englannissa. Toisena avustajana tässä ryhmässä toimii vanha tuttumme Mikko Siren. Hän on vanhoja Jämin veteraaneja ja ajoilta ennen sotia eli silloin, kun Aulinin Kusta a vaikutti Jämillä. Nykyisin ei Mikko ole juuri ehtinyt harrastaa lentämistä, mutta on sitä kiivaammin osallistunut kerhotoihin. Mm. hän laittoi Helsingin Purjelentokerhon autoon kiinteän virturin viime syksynä yhdessä Olavi Havanan kanssa. Kolmantena avustajana lähtee matkaan meteorologia ryyti kun opiskelija Antero Oksa. Hänkin on kova purjelentäjä, mm. hän vastasi v. 1952 kerkohkilpailujen pisimmästä matkasta eli Jämillä Toijalaan noin 80 kilometriä. Antero toimii joukkueen meteorologina matkalla.

Näistä molemmista joukkueista pitää huolta ja toimintaa johtaa matkalla-ekonomi Lemnat Poppus, kaikkien tuntuma »Poppe». Hän on vanhimpia purjelentäjiämme ja toiminut useina vuosina Jämillä opettajana. Hän on ollut Ilmailuliiton toiminnanjohtajana ja on nykyisin Helsingin Ilmailuyhdistyksen puheenjohtaja. Poppe on omiaan tällaisen matkan johtajaksi, sillä hän on ollut vastaavalaissa tehtävissä jo Smedanin MM-kilpailuissa ja samoin Örebrossa pidetyissä kilpailuissa. Kokemusta hänellä siis on aivan tarpeeksi. Hänen täytyy ottaa mukaansa suuri-kaliberinen haulikko, jolla saa aikaan tarpeellisen ilma-atorjunnan, jos lentäjäme Englannissa pyrkivät palaamaan lähtökentälle, kun matkaa pitäisi lentää.

Tällaista siis kuuluu. Me kaikki kotiin jäävät purjelentäjät ja muutkin toivomme, että poikamme ottavat kaiken taitonsa ja kykynsä käyttöön, kun yrityvät päästä rinnalle ja ohii kovista kilpailijoistaan. Lentäköä kovaa ja kauas silloin, kun sitä vaaditaan ja kovaa, kun tarvitaan vauhtia. Jos stjoitute loistavasti, me täällä kiitämme teitä, jos ette stjoitute, emme moiti. Vastus tällaisissa kilpailuissa on aina mahdollisimman kova. Onnea matkalle vain!

Jussi Soini